

Rhif ymchwil gymdeithasol

11/2018

Dyddiad cyhoeddi:

22 Chwefror 2018

Gwerthusiad yn seiliedig ar fodel o effaith gymharol polisïau Isafbris Uned a threthu yng Nghymru: Adroddiad terfynol Crynodeb

Teitl: Gwerthusiad yn seiliedig ar fodel o effaith gymharol polisïau
Isafbris Uned a threthu yng Nghymru: Adroddiad terfynol Crynodeb

Awduron: Colin Angus, John Holmes, Alan Brennan a Petra Meier
Grŵp Ymchwil Alcohol Sheffield
Ysgol Iechyd ac Ymchwil Gysylltiedig
Prifysgol Sheffield

Angus, C., Holmes, J., Brennan, A. a Meier, P. (2018). *Gwerthusiad yn seiliedig ar fodel o effaith gymharol polisïau Isafbris Uned a threthu yng Nghymru: Adroddiad terfynol*
Caerdydd: Llywodraeth Cymru
Adroddiad GSR rhif 11/2018
Ar gael ar: <http://gov.wales/statistics-and-research/research-likely-impact-public-attitudes-towards-minimum-unit-price-alcohol/?lang=cy>

The
University
Of
Sheffield.

Safbwyntiau'r ymchwilwyr, ac nid o reidrwydd rhai Llywodraeth Cymru, yw'r safbwyntiau
a fynegir yn yr adroddiad hwn

I gael rhagor o wybodaeth cysylltwch â:

Janine Hale

Yr Is-adran Ymchwil Gymdeithasol a Gwybodaeth

Llywodraeth Cymru

Parc Cathays

Caerdydd

CF10 3NQ

Ffôn: 0300 025 6539

E-bost: janine.hale@llyw.cymru

Caiff y rhan fwyaf o'r deunydd sy'n ymddangos ar y wefan hon ei ddiogelu gan hawlfraint y Goron.

*Cewch ddefnyddio ac aildefnyddio'r wybodaeth sy'n ymddangos ar y wefan hon (ac eithrio'r logos) yn ddi-dâl mewn unrhyw ffurf neu gyfrwng, o dan delerau'r **Drwydded Llywodraeth Agored**.*

Gallwch weld y Drwydded Llywodraeth Agored (<http://www.nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/version/3>), ar wefan yr Archifau Gwladol neu gallwch ysgrifennu at yr Information Policy Team, The National Archives, Kew, London TW9 4DU, neu anfon neges e-bost at: psi@nationalarchives.gsi.gov.uk.

Rhaid ichi atgynhyrchu ein deunydd yn gywir a pheidio â'i ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Os bydd unrhyw un o'r eitemau ar y safle hwn sydd dan hawlfraint y Goron yn cael ei hailgyhoeddi neu ei chopio ar gyfer pobl eraill, rhaid nodi ffynhonnell y deunydd a chydabod y statws o ran hawlfraint (er enghraifft, Llywodraeth Cymru © Hawlfraint y Goron 2012). Rydym yn eich annog hefyd i greu hyperddolenni at y wefan hon.

Nid yw'r caniatâd i atgynhyrchu deunydd hawlfraint y Goron yn cynnwys unrhyw ddeunydd ar y safle hwn y nodwyd bod gan drydydd parti hawlfraint arno. Byddai angen cael caniatâd deiliaid yr hawlfraint honno i atgynhyrchu deunydd o'r fath.

Mae Model Polisi Alcohol Sheffield yn Eiddo Deallusol i Brifysgol Sheffields.

Geirfa

Acronym/Allweddair	Diffiniad
Yfwyr cymedrol	Pobl sy'n yfed yn unol â'r hyn a argymhellir yng nghanllawiau presennol y Deyrnas Unedig, sef 14 uned yr wythnos
Yfwyr peryglus	Pobl sy'n yfed mwy na'r hyn a argymhellir yng nghanllawiau'r Deyrnas Unedig, ond sy'n yfed llai na 50 uned yr wythnos i ddynion, neu 35 i fenywod
Yfwyr niweidiol	Pobl sy'n yfed mwy na 50 uned yr wythnos i ddynion neu 35 i fenywod
Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru (MALIC)	Mesur cyfansawdd lefel ardal fach o amddifadedd economaidd-gymdeithasol sy'n cyfrifo lefelau lleol o incwm, cyflogaeth, iechyd, addysg, mynediad at wasanaethau, diogelwch cymunedol, amgylchedd ffisegol a thai.
Mewnfasnach	Mannau lle caiff alcohol ei werthu i'w yfed yn y fangre, e.e. tafarnau a bwytai
Allfasnach	Mannau lle caiff alcohol ei werthu i'w yfed i ffwrdd o'r fangre, e.e. siopau ac archfarchnadoedd
Cyflyrau iechyd cysylltiedig ag alcohol	Cyflyrau iechyd y mae yfed alcohol yn cynyddu (neu'n lleihau) risg marwolaeth a/neu dderbyniad i ysbyty ohonynt ¹
Canlyniadau y gellir eu priodoli i alcohol	Canlyniadau (e.e. marwolaethau) na fyddent wedi digwydd heb yfed alcohol h.y. y rheiny y gellir eu priodoli'n uniongyrchol i alcohol

¹ Nodwch nad yw'r diffiniad hwn yr un peth â diffiniad y Swyddfa Ystadegau Gwladol o 'Farwolaethau sy'n Gysylltiedig ag Alcohol' sydd wedi cael ei ddiwygio yn ddiweddar.⁶⁰

Crynodeb Gweithredol

Prif Gasgliadau

Mae amcangyfrifon o fersiwn wedi'i diweddarau o'r addasiad o Fodel Polisi Alcohol Sheffield i Gymru yn awgrymu:

1. Byddai isafbris uned wedi'i osod rhwng 35 a 70c yn effeithiol wrth leihau faint o alcohol a gaiff ei yfed gan yfwyr peryglus ac, yn arbennig, yfwyr niweidiol. Byddai'r lleihad hwn o ran faint o alcohol a gaiff ei yfed yn arwain at leihad mewn marwolaethau a derbyniadau i ysbytai cysylltiedig ag alcohol. Mae lefelau uwch isafbris uned yn arwain at fwy o leihad ym maint yr alcohol a gaiff ei yfed a mewn niwed.
2. Byddai yfwyr cymedrol yn gweld effaith fach yn unig ar yr alcohol y byddent yn ei yfed ac ar eu gwariant ar ôl cyflwyno isafbris uned. Mae hyn oherwydd eu bod yn tueddu i brynu alcohol y byddai ei bris yn codi ychydig bach neu ddim o gwbl o dan y polisi. Mae lefelau uwch isafbris uned yn cael effeithiau mwy ar faint o alcohol mae yfwyr cymedrol yn ei yfed.
3. Byddai effaith fwyaf isafbris uned ar yr yfwyr niweidiol mwyaf difreintiedig. Byddai mwy o effaith ar yfwyr difreintiedig sy'n yfed ar lefelau cymedrol nag ar yfwyr cymedrol eraill, ond mae'r effaith gyffredinol ar faint o alcohol maent yn ei yfed ac ar eu gwariant yn fach o hyd.
4. Byddai angen codiadau mawr mewn trethi ar alcohol i gael yr un effaith ag isafbris uned o 50c. Yn benodol:
 - a. Byddai codi'r dreth 33% yn sicrhau'r un lleihad o ran **faint o alcohol a gaiff ei yfed gan yfwyr peryglus a niweidiol**;
 - b. Byddai codi'r dreth 48% yn sicrhau'r un lleihad o ran **faint o alcohol a gaiff ei yfed gan yfwyr niweidiol**;
 - c. Byddai codi'r dreth 34% yn sicrhau'r un lleihad yn **nifer y marwolaethau y gellir eu priodoli i alcohol** ymysg **yfwyr peryglus a niweidiol**;
 - d. Byddai codi'r dreth 47% yn sicrhau'r un lleihad yn **nifer y marwolaethau y gellir eu priodoli i alcohol** ymysg **yfwyr niweidiol**.
5. Byddai effeithiau'r codiadau uchod mewn trethi yn cael eu dosbarthu'n wahanol ar draws y boblogaeth o gymharu ag isafbris uned o 50c. Mae'r codiadau uchod mewn trethi i gyd yn arwain at leihad mwy o ran faint o alcohol a gaiff ei yfed a chynnydd mwy yn y gwariant ar alcohol ymysg yfwyr cymedrol ac yfwyr *llai* difreintiedig. O ran yfwyr *mwy* difreintiedig, mae'r codiadau uchod mewn trethi yn dal i arwain at gynnydd mwy yn y gwariant ar alcohol ond yn arwain at leihad llai o ran faint o alcohol mae'r grŵp hwn yn ei yfed.
6. Mae'r patrwm hwn o newidiadau ym maint yr alcohol a gaiff ei yfed yn golygu bod y lleihad mewn niwed cysylltiedig ag alcohol wedi'i ganoli llai mewn grwpiau difreintiedig nag a fyddai'n wir yn achos isafbris uned o 50c. Felly, bydd y lleihad mewn anghydraddoldebau iechyd y gellir eu priodoli i alcohol yn llai ar gyfer y codiadau uchod mewn trethi nag ar gyfer isafbris uned o 50c.

Nodau'r ymchwil

Comisiynwyd yr adroddiad hwn ym mis Mehefin 2017 gan Lywodraeth Cymru. Mae'n defnyddio setiau data sydd newydd ddod ar gael i ddiweddarau ein dadansoddiadau a gyhoeddwyd o'r blaen o effaith bosibl gwahanol lefelau isafbris uned am alcohol yng Nghymru ar y boblogaeth ac is-grwpiau o'r boblogaeth. Yn benodol, mae data sydd newydd ddod ar gael ar faint yr alcohol a gaiff ei yfed, o Arolwg Cenedlaethol Cymru 2016-17, wedi cael eu cynnwys. Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys dadansoddiadau newydd o'r codiadau mewn trethi ar alcohol y mae eu hangen i gael yr un effaith ar ganlyniadau allweddol ag isafbris uned o 50c. Yn olaf, mae'n edrych ar sut mae effeithiau isafbris uned a chodiadau mewn trethi yn cael eu dosbarthu'n wahanol ar draws is-grwpiau allweddol o'r boblogaeth.

Crynodeb o ganfyddiadau'r model

Llinell sylfaen yfed alcohol, niwed cysylltiedig a phrynu alcohol yng Nghymru

M1. Mae 20% o boblogaeth oedolion Cymru'n ymatal rhag yfed alcohol, mae 58% yn yfwyr cymedrol, mae 19% yn yfwyr peryglus ac mae 3% yn yfwyr niweidiol. Mae'r 22% o'r boblogaeth sy'n yfwyr peryglus neu niweidiol yn yfed 75% o'r holl alcohol a gaiff ei yfed gan boblogaeth Cymru. Mae'r 3% sy'n yfwyr niweidiol yn yfed 27% o'r holl alcohol a gaiff ei yfed gan boblogaeth Cymru.

M2. Mae yfwyr cymedrol yn yfed 211 o unedau o alcohol pob blwyddyn ar gyfartaledd o gymharu â 1,236 o unedau i yfwyr peryglus a 3,924 o unedau i yfwyr niweidiol. Mae yfwyr cymedrol yn gwario £276 pob blwyddyn ar gyfartaledd ar yr alcohol hwn o gymharu â £1,209 i yfwyr peryglus a £2,882 i yfwyr niweidiol.

M3. Mae'r gyfradd ymatal yn uwch yn y cwintel mwyaf difreintiedig o boblogaeth Cymru (26.7%) nag yn y cwintel lleiaf difreintiedig (13.9%). Fodd bynnag, mae faint o alcohol a gaiff ei yfed pob blwyddyn ymysg yfwyr yn uwch yn y cwintel lleiaf difreintiedig a'r cwintel lleiaf difreintiedig ond un (648 a 649 o unedau pob blwyddyn yn y drefn honno) nag yn y cwintelau mwyaf difreintiedig (546 o unedau pob blwyddyn).

M4. Mae'r boblogaeth yn prynu 37% o'i halcohol am lai na 50c yr uned ac mae 15% yn ei brynu am lai na 40c yr uned. Mae yfwyr trymach yn fwy tebygol o brynu alcohol sy'n cael ei werthu am bris is na'r trothwyon hyn. Mae yfwyr cymedrol, peryglus a niweidiol yn prynu 22%, 36% a 46%, yn y drefn honno, o'u halcohol am lai na 50c yr uned a 9%, 14% a 19% o'u halcohol am lai na 40c yr uned.

M5. Mae alcohol sy'n cael ei werthu am lai na 50c yr uned yn cael ei werthu yn yr allfasnach yn bennaf. Dim ond 2% o alcohol y fewnfasnach sy'n cael ei werthu am lai na 50c yr uned o gymharu â 47% o alcohol yr allfasnach. O gymharu ar draws mathau o ddiodydd yr allfasnach, mae 62% o gwrw, 73% o seidr, 32% o win a 60% o wirodydd yn cael eu gwerthu am lai na 50c yr uned. Hefyd yn yr allfasnach, mae 19% o'r holl alcohol, 34% o gwrw, 56% o seidr, 8% o win a 19% o wirodydd yn cael eu gwerthu am lai na 40c yr uned.

M6. Amcangyfrifir bod 777 o farwolaethau y gellir eu priodoli i alcohol pob blwyddyn yng Nghymru a 35,637 o dderbyniadau i ysbytai y gellir eu priodoli i alcohol. Clefyd yr afu a mathau o ganser sy'n gyfrifol am y gyfran fwyaf o farwolaethau y gellir eu priodoli i alcohol. Pwysedd gwaed uchel ac anhwylderau meddyliol neu ymddygiadol oherwydd alcohol sy'n gyfrifol am y gyfran fwyaf o dderbyniadau i ysbytai y gellir eu priodoli i alcohol.

M7. Mae marwolaethau a derbyniadau i ysbytai y gellir eu priodoli i alcohol wedi'u crynhoi ymysg yfwyr peryglus ac, yn arbennig, yfwyr niweidiol, ac yn arbennig yfwyr niweidiol sy'n fwyaf difreintiedig. Yn y cwintel mwyaf difreintiedig, gellir priodoli 5.0% o'r holl farwolaethau i alcohol, o gymharu â 3.2% yn y cwintel mwyaf difreintiedig ond un a 2.2% yn y cwintel lleiaf difreintiedig.

M9. Amcangyfrifir y gellir priodoli 88,908 o droseddau i alcohol pob blwyddyn. Amcangyfrifir bod 42,440 o'r rhain yn cael eu cyflawni gan yfwyr peryglus o gymharu â 38,057 gan yfwyr cymedrol ac 8,411 gan yfwyr niweidiol.

Effeithiau a fodelir isafbris uned ar faint o alcohol a gaiff ei yfed, ar wariant ac ar refeniw

M10. Byddai cyflwyno isafbris uned o 50c yng Nghymru'n gysylltiedig â lleihad amcangyfrifedig o 3.6% o ran faint o alcohol a gâi ei yfed, sy'n gyfwerth â 22.0 uned am bob yfwr pob blwyddyn. Mae'r amcangyfrifon o ran lleihad ym maint yr alcohol a gâi ei yfed ar gyfer lefelau eraill o isafbris uned yn amrywio o 0.8% (4.9 uned am bob yfwr pob blwyddyn) ar gyfer isafbris uned o 35c i 10.7% (65.4 uned am bob yfwr pob blwyddyn) ar gyfer isafbris uned o 70c. Yng ngweddill y crynodeb gweithredol hwn, rydym yn canolbwyntio ar isafbris uned o 50c, gan mai hon oedd y lefel enghreifftiol a ddefnyddiwyd a ffocws llawer o'r drafodaeth bolisi. Gellir gweld canlyniadau llawn ar gyfer lefelau eraill isafbris uned yn y prif adroddiad ac, yn gyffredinol, mae'r effeithiau polisi'n fwy ar gyfer isafbrisau uwch.

M11. Amcangyfrifir y byddai'r lleihad mwyaf o ran faint o alcohol a gâi ei yfed yn achos isafbris uned o 50c i'w weld ymysg yfwyr niweidiol (6.8%, 268.7 o unedau am bob yfwr pob blwyddyn) ac yfwyr peryglus (3.0%, 37.4 o unedau am bob yfwr pob blwyddyn). Byddai'r effeithiau lleiaf i'w gweld ymysg yfwyr cymedrol (1.1%, 2.4 uned am bob yfwr pob blwyddyn).

M12. Amcangyfrifir hefyd y byddai'r lleihad mwyaf o ran faint o alcohol a gâi ei yfed yn achos isafbris uned o 50c i'w weld ymysg y cwintel mwyaf difreintiedig o yfwyr (12.6%, 68.7 o unedau am bob yfwr pob blwyddyn) gyda llai o effaith ymysg y cwintel mwyaf difreintiedig ond un (4.1%, 23.9 o unedau am bob yfwr pob blwyddyn) ac y byddai effaith fach ymysg y cwintel lleiaf difreintiedig (0.3%, 1.9 uned am bob yfwr pob blwyddyn).

M13. O'r holl leihad yn yr unedau a gâi eu hyfed yn achos isafbris uned o 50c, byddai 52% ymysg yfwyr niweidiol, 40% ymysg yfwyr peryglus ac 8% ymysg yfwyr cymedrol. Yfwyr o'r cwintel mwyaf difreintiedig fyddai'n gyfrifol am 50% o'r lleihad yn yr unedau a gâi eu hyfed; fodd bynnag, byddai tua dau draean o hyn ymysg yfwyr niweidiol yn y cwintel hwn.

M14. Yn dilyn y newidiadau hyn ym maint yr alcohol a gâi ei yfed, amcangyfrifir y byddai gwariant ar alcohol yn cynyddu 1.4% neu £8 am bob yfwr pob blwyddyn yn achos isafbris uned o 50c. Byddai'r cynnydd mwyaf yn y gwariant ymysg yfwyr niweidiol (1.7%, £48 am bob yfwr pob blwyddyn) gyda chynnydd llai ymysg yfwyr peryglus (1.5%, £18 am bob yfwr pob blwyddyn) ac yfwyr cymedrol (1.1%, £3 am bob yfwr pob blwyddyn).

M15. Amcangyfrifir y byddai'r rheiny yn y cwintel mwyaf difreintiedig yn lleihau eu gwariant ar alcohol 1.5% neu £7 am bob yfwr pob blwyddyn, yn dilyn y newidiadau uchod ym maint yr alcohol a gâi ei yfed. Amcangyfrifir y byddai yfwyr mewn cwintelau amddifadedd eraill yn cynyddu eu gwariant rhwng £9 a £13 am bob yfwr pob blwyddyn.

M16. Amcangyfrifir y byddai'r refeniw blynyddol i'r Trysorlys o dollau a TAW ar alcohol yng Nghymru yn gostwng 0.4% neu £1.9 miliwn ar ôl cyflwyno isafbris uned o 50c. Amcangyfrifir y

byddai'r refeniw blynyddol i fanwerthwyr o werthiannau alcohol yn codi 9.9% neu £16.8 miliwn yn yr allfasnach a 0.2% neu £1 miliwn yn y fewnfasnach.

Effeithiau a fodelir isafbris uned ar niwed cysylltiedig ag alcohol

M17. Amcangyfrifir y byddai isafbris uned o 50c yn arwain at 66 neu 8.5% yn llai o farwolaethau y gellir eu priodoli i alcohol pob blwyddyn a 1,281 neu 3.6% yn llai o dderbyniadau i ysbytai y gellir eu priodoli i alcohol pob blwyddyn.

M18. O'r holl leihad yn nifer y marwolaethau a fyddai'n deillio o isafbris uned o 50c, amcangyfrifir y byddai 69% ymysg yfwyr niweidiol, y byddai 57% ymysg y cwintel mwyaf difreintiedig ac y byddai 45% ymysg yfwyr niweidiol yn y cwintel mwyaf difreintiedig. Y ffigurau cyfatebol ar gyfer lleihad yn nifer y derbyniadau i ysbytai y gellir eu priodoli i alcohol yw 44%, 49% a 24%; gan awgrymu y byddai'r lleihad yn nifer y derbyniadau i ysbytai wedi'i grynhoi ymysg y grwpiau risg uchaf o hyd, ond y byddai wedi'i ddsbarthu rhywfaint yn ehangach ar draws y boblogaeth.

M19. Pob blwyddyn, amcangyfrifir bod yna 46.4 yn fwy o farwolaethau y gellir eu priodoli i alcohol am bob 100,000 o yfwyr yn y cwintel mwyaf difreintiedig yng Nghymru nag yn y cwintel lleiaf difreintiedig. Amcangyfrifir y byddai'r patrwm uchod o leihad yn nifer y marwolaethau yn achos isafbris uned o 50c yn lleihau'r bwlch anghydraddoldeb hwn 26% i 34.2 o farwolaethau ychwanegol am bob 100,000 o yfwyr pob blwyddyn.

M20. Amcangyfrifir y byddai isafbris uned o 50c yn arwain at 2.4% neu 2,093 yn llai o droseddau y gellir eu priodoli i alcohol pob blwyddyn. Byddai'r lleihad mwyaf mewn troseddau a gyflawnir gan yfwyr peryglus sef 3.0% neu 1,277 yn llai o droseddau pob blwyddyn, o gymharu ag 1.7% neu 657 yn llai o droseddau pob blwyddyn gan yfwyr cymedrol ac 1.9% neu 159 yn llai o droseddau pob blwyddyn gan yfwyr niweidiol.

M21. Amcangyfrifir y byddai nifer y diwrnodau gwaith a gâi eu colli oherwydd absenoldeb o'r gweithle y gellir ei briodoli i alcohol yn gostwng 1.9% neu 9,808 o ddiwrnodau pob blwyddyn yn achos isafbris uned o 50c. Byddai'r lleihad mwyaf yn nifer y diwrnodau o absenoldeb ymysg yfwyr peryglus sef 2.7% neu 6,138 yn llai o ddiwrnodau o absenoldeb pob blwyddyn, o gymharu ag 1.2% neu 2,621 yn llai o ddiwrnodau o absenoldeb pob blwyddyn ymysg yfwyr cymedrol ac 1.6% neu 1,049 yn llai o ddiwrnodau o absenoldeb pob blwyddyn ymysg yfwyr niweidiol.

M22. Cyfanswm y lleihad wedi'i ddisgowntio yng nghostau alcohol i'r gymdeithas dros 20 mlynedd a fyddai'n deillio o'r lleihad hwn mewn niwed y gellir ei briodoli i alcohol yw £783 miliwn neu 4.7% o ostyngiad yng nghyfanswm y costau. Mae hyn yn cynnwys gostyngiad o 4.6% neu £91 miliwn mewn costau gofal iechyd uniongyrchol, gostyngiad o 7.5% neu £490 miliwn yn y blynyddoedd o fywyd wedi'u haddasu yn ôl ansawdd (QALY) colledig, gostyngiad o 2.5% neu £188 miliwn yng nghostau uniongyrchol a chostau cysylltiedig â QALY troseddau, a gostyngiad o 2.1% neu £14 miliwn yn y costau cysylltiedig ag absenoldeb o'r gweithle.

Cymharu effeithiau a fodelir isafbris uned a chodiadau mewn trethi ar alcohol

M23. Amcangyfrifir y byddai isafbris uned o 50c yn achosi i yfwyr peryglus a niweidiol yfed 73 yn llai o unedau am bob yfwr pob blwyddyn ar gyfartaledd. Amcangyfrifir y byddai angen codi trethi ar alcohol 33% i gael yr un effaith. Byddai angen 34%, 47% a 48% o godiad mewn trethi, yn y drefn honno, i gael yr un effeithiau ag isafbris uned o 50c ar faint o alcohol a gâi ei yfed gan yfwyr niweidiol yn unig, marwolaethau y gellir eu priodoli i alcohol ymysg yfwyr peryglus a niweidiol, a marwolaethau y gellir eu priodoli i alcohol ymysg yfwyr niweidiol yn unig.

M24. Amcangyfrifir y byddai'r codiadau uchod mewn trethi ar alcohol yn cael effaith fwy ar faint yr alcohol a gâi ei yfed gan yfwyr cymedrol nag isafbris uned o 50c. Amcangyfrifir y byddai isafbris uned o 50c yn lleihau'r maint o alcohol a gâi ei yfed gan yfwyr cymedrol 1.1% ond amcangyfrifir y byddai codiadau mewn trethi o 33%, 34%, 46% a 47% yn lleihau'r maint o alcohol a gâi ei yfed gan yfwyr cymedrol 3.1%, 3.2%, 4.5% a 4.6% yn y drefn honno. Fodd bynnag, bach yw maint absoliwt y lleihad yn y maint o alcohol a gâi ei yfed o hyd, sef rhwng 7 a 10 uned am bob yfwr pob blwyddyn o gymharu â 2 uned am bob yfwr pob blwyddyn yn achos isafbris uned o 50c.

M25. Mewn cyferbyniad, amcangyfrifir y byddai'r codiadau uchod mewn trethi yn cael effaith lai ar faint yr alcohol a gâi ei yfed gan yr yfwyr mwyaf difreintiedig nag isafbris uned o 50c. Amcangyfrifir y byddai isafbris uned o 50c yn lleihau'r maint o alcohol a gâi ei yfed gan yr yfwyr mwyaf difreintiedig 12.6% tra yr amcangyfrifir y byddai codiadau mewn trethi o 33%, 34%, 46% a 47% yn lleihau'r maint o alcohol a gâi ei yfed gan yfwyr cymedrol 6.9%, 7.1%, 9.8% a 10.2% yn y drefn honno. Mae maint absoliwt y lleihad ym maint yr alcohol a gâi ei yfed yn amrywio rhwng 37 a 56 o unedau am bob yfwr pob blwyddyn o gymharu â 69 o unedau am bob yfwr pob blwyddyn yn achos isafbris uned o 50c.

M26. Amcangyfrifir y byddai'r codiadau uchod mewn trethi ar alcohol yn arwain at gynnydd mwy yn y gwariant ar alcohol ar draws yr holl grwpiau yfwyr, ar ôl newidiadau ym maint yr alcohol a gâi ei yfed, nag isafbris uned o 50c. Mae'r amcangyfrifon o'r cynnydd yn y gwariant yn achos isafbris uned o 50c yn amrywio rhwng 1.1% neu £3 ac 1.7% neu £48. Ar gyfer y codiadau mewn trethi, mae'r newidiadau a amcangyfrifir yn y gwariant yn amrywio rhwng 5.7% neu £16 o gynnydd a 10.5% neu £303 o gynnydd. Mae'r un peth yn wir ar draws yr holl grwpiau amddifadedd, wrth amcangyfrifir y byddai isafbris uned yn newid y gwariant rhwng 1.5% neu £7 o ostyngiad ac 1.9% neu £13 o gynnydd, o gymharu â rhwng 4.8% neu £21 a 9.6% neu £72 o gynnydd[†].

M27. Amcangyfrifir y byddai'r codiadau uchod mewn trethi ar alcohol yn arwain at rhwng 21.0% neu £101 miliwn a 29.8% neu £144 miliwn o gynnydd yn y refeniw i'r Trysorlys pob blwyddyn. Mae hyn yn cymharu â 0.4% neu £1.9 miliwn o ostyngiad yn y refeniw yn achos isafbris uned o 50c.

M28. Amcangyfrifir y byddai'r effaith ar y refeniw i fanwerthwyr allfasnach yn amrywio rhwng 10.5% neu £18 miliwn o ostyngiad a 15.4% neu £26 miliwn o ostyngiad. Mae hyn yn cymharu â 9.9% neu £17 miliwn o gynnydd yn achos isafbris uned o 50c. Ar gyfer manwerthwyr mewnfasnach, amcangyfrifir y byddai effaith y newidiadau mewn trethi ar refeniw yn amrywio rhwng 2.2% neu £11 miliwn o ostyngiad a 3.2% neu £16 miliwn o ostyngiad. Mae hyn yn cymharu â 0.2% neu £1 miliwn o gynnydd yn achos isafbris uned o 50c.

M29. Byddai'r lleihad yn nifer y marwolaethau a derbyniadau i ysbytai y gellir eu priodoli i alcohol yn deillio o'r codiadau uchod mewn trethi yn dal i fod wedi'u crynhoi ymysg y rhai mwyaf difreintiedig ac yfwyr niweidiol ond i raddau llai nag yn achos isafbris uned o 50c. Mae hyn yn adlewyrchu patrwm y lleihad o ran faint o alcohol a gâi ei yfed a ddisgrifir uchod. O ganlyniad, byddai'r bwch anghydraddoldeb yn nifer y marwolaethau y gellir eu priodoli i alcohol rhwng y grwpiau mwyaf a lleiaf difreintiedig yn gostwng o 46.4 o farwolaethau ychwanegol am bob

[†] Noder ei bod yn bosibl na fyddai'r newid cymharol mwyaf (neu leiaf) yn y gwariant ymysg yr un grŵp â'r newid absoliwt mwyaf (neu leiaf) yn y gwariant.

100,000 o yfwyr yn y grŵp mwyaf difreintiedig pob blwyddyn ar linell sylfaen i 34.2 o farwolaethau ychwanegol yn achos isafbris uned o 50c, ond yn achos y codiadau mewn trethi dim ond i ffigwr rhwng 39.3 a 41.5 fyddai'r gostyngiad yn nifer y marwolaethau ychwanegol. Mae hyn yn awgrymu y byddai anghydraddoldebau iechyd y gellir eu priodoli i alcohol yn gostwng mwy yn achos isafbris uned o 50c nag yn achos y codiadau uchod mewn trethi.